

Det forekommer mig, at Sorø Skole unægtelig, da den staaer det lærde Skolevæsen nærmere, har en naturligere Forpligtelse til at komme dette tilhjælp, end Communitetet. Ligesom Lovgivningen bestemmer, at de rige Kirker skulle i fornødent Fald komme de trængende Kirker tilhjælp, saaledes mener jeg ogsaa her, at Sorø Skole er den nærmest Bedkommende, til at hde de trængende Skoler den Hjælp, som de behøve. Dersom der altsaa her skulde afvises fra den Regel, som vistnok er den almindeligt vedtagne og naturlige, maatte, som alt sagt, Grunden søges derti, at Midlerne til at hjælpe vare i en ulige større Grad forhaanden hos Communitetet, end hos Sorø Academi. Nu er jeg saa langt som Nogen fra, at ville mødfige, at de foranste Midler bør saavidt muligt forbeholdes til fri Raadighed for den høiere vigtige Anvendelse, som vilde kunne gjøres af disse samlede Midler; men, hvad jeg ønsker at fremhæve, er dette, at man meget vilde felle, dersom man meente at dette samme ikke gjælder om Communitetets Midler. Jeg vil ikke her lægge Vægt paa, at Sorø Academies Capital-Formue er betydeligt større end baade Universitetets og Communitetets Formuer tilsammentagne; thi jeg indrømmer aldeles, at det fornemmelig kommer an paa den Anvendelse, som bliver at gjøre deraf; men, som jeg tillod mig at sige, er der for Communitetet den samme Grund forhaanden, til her at ønske Midlerne sammenlagte og opbevarede, fordi det er af høieste Vigtighed, at Landets Universitet til enhver Tid kan være istand til at virke med fuld Kraft ad mange Veie baade middelbart og umiddelbart, og komme det hele Land tilgode, og, for at dette skal kunne opnaaes, bør man ikke svække dets pecuniaire Kræfter. Men hvad jeg især vil tillade mig at fremhæve, det er dette, at der er en betydelig Deel Bygningsarbejder, som staae i den nøieste Forbindelse med Universitetets Virksomhed, Bygningsarbejder, hvortil der i mange Aar har været stor Trang, og som der aldeles ingen Udvei er til at faae udført, naar man ikke

kunde tye til Communitetet. Der trænges saaledes meget til en Bibliotheksbygning, der trænges til en Bygning for flere af Universitetets naturhistoriske Samlinger, der trænges til et chemisk Laboratorium, der trænges til et astronomisk Observatorium o. s. v. Det er altsaa høist vigtige Formaal, saa at man vel kan sige, at der er den samme Opfordring for Haanden til ligesaa tidt at svække Communitetets, som Sorø Academies Kræfter. Jeg vil derfor henstille til Thingets nærmere Overveielse, om det ikke maatte finde Grund til at foretrække den Udvei, som er anvist i Lovudkastet, fremfor den, som er anvist af Udvalget. Det forekommer mig, at Hjælpen bør man søge der, hvor den er og der, hvorfra den lettest vil kunne hentes.

Wilfens: Jeg seer ikke, at der i de Indstillingspunkter, som i Diebliffet foreligge til Afstemning, gives os nogen Udvei til at bestemme den Sum til Understøttelse for Skolevæsenet, om hvilken man, som det synes mig, er enig om at den skal afholdes af Sorø Academies Raadsestebet for som Udvalgets ærede Ordfører har meent af Communitetets, og jeg troer derfor, at det eneste vi i dette Diebliff have at gjøre, er at stemme i den Retning, for Udvalgets Forslag, og da maa vi vistnok kunne forvente, at der af den høitærede Cultusminister ved 3die Behandling vil blive stillet et Endringsforslag derhen, at den nu saaledes vedtagne Sum bliver at afholde ikke af Communitetets, men af Sorø Academies Midler, og da vil det Spørgsmaal, som den ærede Minister, som sidst talte, fremsatte, kunde finde sin tilstrækkelige Afgjørelse. (En Stemme: Det er en Misforstaaelse).

Ordføreren: Herved maa jeg bemærke, at da disse Afstemningspunkter ere reserverede, saa er der aldeles intet i Veien for, at det optages paa den Maade, som det er foreslaaet, idet der først stemmes over Nr. 41, og hvis dette forkastes, over Nr. 52; forkastes dette ogsaa, vilde de lærde Skoler komme til at staae med en Underballance.